

551 82 Jönköping

Växtregelenheten
Anne-Charlott Franzén

BESLUT

Datum
2024-01-23

Diarienummer
4.7.17-21320/2023

RÄTTELSE av grödgruppen för Vitkål (*Brassica oleracea convar. capitata var. alba*) från ”Frö-Grödkrav” till ”Frö-Sortkrav” i bilaga ”Inget undantag och Individuellt undantag för trädgårdsgrödor år 2024”. Rättelse görs med stöd av förvaltningslagen (2017:900). Carin Bunnvik 2024-01-19.

Kategorier för ekologiskt växtförökningsmaterial år 2024

Jordbruksverkets beslut

Jordbruksverket beslutar att

- kategorierna Inget undantag och Individuellt undantag för år 2024 omfattar de arter eller grödor och sorter som redovisas i bilagorna ”Inget undantag och Individuellt undantag för lantbruksgrödor år 2024” och ”Inget undantag och Individuellt undantag för trädgårdsgrödor år 2024”, och
- kategorin Generellt undantag för år 2024 omfattar de arter eller grödor som redovisas i bilagan ”Generellt undantag år 2024”. Generellt undantag omfattar även arter eller grödor i databasen OrganicXseeds (OXS) för vilka grödgrupp och kategori saknas samt arter eller grödor som inte finns i databasen.

Beslutet gäller från den 1 januari 2024 fram till den 31 december 2024.

Beskrivning av ärendet

Fram till och med den 20 oktober 2023 har företag som saluför ekologiskt växtförökningsmaterial till yrkesodlare i Sverige registrerat tillgängligt växtförökningsmaterial av arter avsedda för sådd, sättning och plantering på våren i OXS. Företagen har även registrerat visst växtförökningsmaterial för höstsäsongen.

I Jordbruksverkets referensgrupper för utveckling av ekologiskt växtförökningsmaterial har vi bedömt tillgången på växtförökningsmaterial inför vårsäsongen samt tagit fram grödgrupper för 2024. I samråd med referensgrupperna har ytterligare sorter fått registreras till och med den 20 november 2023. I referensgrupperna ingår utsädesföretag, representanter för odlare och branschorganisationer.

Motivering

Jordbruksverket ska årligen fatta beslut om vilka arter eller sorter som finns i en sådan omfattning av de lämpligaste sorterna i en grödgrupp att utbudet täcker efterfrågan för hela kalenderåret och som ska ingå i kategorin Inget undantag. Vi har gjort bedömningen att tillgången av utsäde och ett stort utbud av sorter gör att höstvetete (*Triticum aestivum* L.) omfattas av kategorin Inget undantag. Även grödor som används till produktion av groddar registreras i kategorin Inget undantag i OXS, eftersom

det enligt punkt 1.3 i bilaga II del 1 i (EU) 2018/848 ställs krav på att fröet för sådan produktion ska vara ekologiskt.

Vi ska även årligen fatta beslut om generellt undantag för de arter eller sorter som det inte har registrerats tillgängligt växtförökningsmaterial av i databasen OXS. För de arter och grödgrupper som anges i bilagan ”Generellt undantag 2024” har inget växtförökningsmaterial registrerats för 2024. Dessa ska därför omfattas av ett generellt undantag. Eftersom det kan förekomma odling av arter eller grödor för vilka grödgrupp och kategori saknas i OXS, samt av arter och grödor som inte finns i databasen gäller generellt undantag även för dessa.

För att göra det tydligt för odlarna fattar vi även beslut om vilka grödor, arter eller sorter och grödgrupper som omfattas av kategorin Individuellt undantag.

Regler

Enligt bilaga II del I punkt 1.8.5.6 i förordning (EU) 2018/848¹ ska myndigheterna i medlemsstaterna i upprätta en officiell förteckning över arter, underarter och sorter som finns i tillräcklig mängd och där inga undantag får godkännas med undantag för om det är motiverat att använda icke-ekologiskt växtförökningsmaterial inom forskning, i tester i småskaliga fältförsök, för produktinnovation eller i syfte att bevara sorter.

Enligt bilaga II del I punkt 1.8.5.7 i förordning (EU) 2018/848² ska myndigheterna i medlemsstaterna årligen bevilja ett allmänt godkännande till alla berörda aktörer för användning av bland annat en viss art eller underart om ingen sort är registrerad i den databas som avses i artikel 26.1 eller i det system som avses i artikel 26.2 a.

Av 2. kap. 6 § Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2021:47) om ekologisk produktion framgår bland annat att Jordbruksverket årligen beslutar att dela in växtförökningsmaterial på grödgruppsnivå i kategorierna ”Inget undantag”, ”Individuellt undantag” och ”Generellt undantag”.

Övriga upplysningar

Jordbruksverket kan komma att ompröva beslutet om tillgången på växtförökningsmaterial förändras när det gäller lantbruksarter avsedda för sådd på hösten, samt lantbruks- och trädgårdsarter avsedda för sättning och plantering på hösten. Företag ska anmäla sådant växtförökningsmaterial i den svenska databasen för ekologiskt utsäde OrganicXseeds (OXS) senast den 1 juni 2024.

Kategorierna ”Inget undantag”, ”Individuellt undantag” och ”Generellt undantag” anges också i OXS.

För grödgrupper som anges som grödgrupper med sortkrav ska odlarna använda ekologiskt växtförökningsmaterial av de sorter som är tillgängliga i den aktuella gruppen vid så-, sätt- eller planteringsdatum.

Ansökan om undantag görs i OXS.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/848 av den 30 maj 2018 om ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 834/2007.

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/848 av den 30 maj 2018 om ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 834/2007.

Särskilda regler för vegetativt förökningsmaterial och groddar

Av 2 kap. 10 a och 11 §§ Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2021:47) om ekologisk produktion framgår att individuellt och generellt undantag inte gäller för användning av icke-ekologiskt vegetativt förökningsmaterial för

- växter med kortare kulturtid än ett år som förökas vegetativt genom sticklingar om sticklingarna odlats ekologiskt kortare tid än en växtsäsong när det gäller frilandsodling eller för växthusodling kortare tid än växtens kulturtid,
- växter med längre kulturtid än ett år om skörden säljs som ekologisk samma kalenderår som växten planteras, eller
- odling av snittblommor från blomsterlökar.

Kontrollorganet får, om det finns särskilda skäl, ge individuellt undantag från de särskilda reglerna för vegetativt förökningsmaterial. Jordbruksverket kan, om det finns särskilda skäl, ge ett generellt undantag från dessa regler.

Enligt bilaga II del I punkt 1.3.a i förordning (EU) 2018/848³ måste ekologiskt frö användas vid produktion av groddar, som omfattar groddar, skott och krasse som enbart livnär sig på de näringsreserver som finns i fröna, genom att fukta dem i klart vatten.

I detta ärende har enhetschefen Carin Bunnvik beslutat. Anne-Charlott Franzén har varit föredragande.

Carin Bunnvik

Anne-Charlott Franzén

Beslutet har signerats digitalt och saknar därför namnunderskrift

Bilagor

- Inget undantag och Individuellt undantag för lantbruksgrödor år 2024,
- Rättelse Inget undantag och Individuellt undantag för trädgårdsgrödor år 2024, och
- Generellt undantag år 2024.

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/848 av den 30 maj 2018 om ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 834/2007.